

Pareltjes

informatie over de
geschiedenis van Rossum

nummer 44, april 2025

Een Rossummer van meer dan 100 jaar

Nog niet lang geleden zijn de straatnaambordjes van het Antonie Weijgertzeplein vervangen. De oude lieten zien waar het plein haar naam aan heeft te danken. Het was vernoemd naar Toontje Weijgertze, een Rossummer die de gezegende leeftijd van 101 jaar bereikte. Hij was op 15 april 1865 geboren en overleed op 27 november 1966. Toontje woonde z'n hele leven in Rossum, in een klein huisje in de Koningstraat. We zien zijn huisje op de linker foto. Hij was in 1899 getrouwd, toen hij 34 jaar was, met Karolina Maria van der Zalm. Zij was in 1877 geboren en overleed op 92-jarige leeftijd, op 26 december 1970. Ze zijn begraven in een gezamenlijk graf (nr.168) op de oude Rossumse begraafplaats aan de Van Randwijkstraat. Het graf bestaat nu niet meer. Toen Toontje 60 jaar getrouwd was, werd

er in de straat een feest gehouden. Dat was dus in 1959. Toontje was toen al 94. Op de foto zien we hem ter gelegenheid van het feest onder de ereboog staan, met z'n vrouw naast hem. Toontje en zijn vrouw kregen acht kinderen, twee jongens en zes meisjes. Naar aanleiding van zijn 100-ste verjaardag zette Toontje in de regionale krant De Bommelerwaard van 27 april 1965 een advertentie om de vele Rossummers te bedanken die hem waren komen feliciteren. Er werd in Rossum een plein naar hem genoemd met woningen, bedoeld voor de huisvesting van bejaarden. Toontje Weijgertze heeft z'n brood altijd verdiend door als knecht bij boeren te werken. Hij vervulde in het dorp ook de rol van aanspreker.

Op z'n 100ste verjaardag komen verschillende groepen uit de Rossumse bevolking Toontje feliciteren. Zoals bijvoorbeeld de Plattelandsvrouwen, wat de foto hiernaast toont.

Uit het verslag over 1904 van de gemeente Rossum

Er is in 1904 zowel een openbare als katholieke school in de gemeente. De katholieke school is in dat jaar voor het eerst open; daarvoor was er geen katholieke school in Rossum.

Aan de openbare school zijn 3 onderwijzers verbonden: K.C. van Hoften (hoofd), mej. A.M.A.J. van Buuren en J.H. Verbeek. Aan de katholieke school zijn M.H. van den Biggelaar (het hoofd der school) en mejuffrouw J.C.C. Smulders werkzaam. Onderwijzers van de openbare school krijgen een jaarwedde van de overheid ter hoogte van f 2625. Op de openbare school zitten 68 jongens (waarvan er 32 kosteloos onderwijs ontvangen) en 67 meisjes (26). Op de katholieke school zitten 46 jongens (5) en 48 meisjes (3). De gemeente geeft voor het lager onderwijs in 1904 f 3223,65 uit. Daarin is een bedrag van f 218,08⁵ voor verlichting, verwarming en het schoonhouden inbegrepen. Voor boeken en leermiddelen, inclusief de schoolbibliotheek heeft de gemeente in 1904 f 122,80⁵ uitgegeven. Ter toelichting van wat 'kosteloos onderwijs' behelst, staat in het verslag het volgende. 'Aan kinderen van dagloners wordt in den regel kosteloos onderwijs gegeven in de openbare school, terwijl aan meisjes uit die gezinnen door eene vereniging kosteloos onderwijs wordt gegeven in de nuttige handwerken, zulks met zeer gunstig resultaat.' In 1912 blijkt bijna de formatie van onderwijzers in Rossum vernieuwd. M. van Rijswijk is hoofd van de openbare school. J.J. Karels is onderwijzer en W.E. Fröger en H. Dwars zijn er de onderwijzeressen. Behalve M.H. van den Biggelaar (hoofd der school) zijn aan de katholieke school P. van Orsaw en C. Aussems (onderwijzeres) verbonden.

Rossum vierde eeuwfeest van „Toontje” Weijgertze

ROSSUM, 16 april. — Geheel Rossum heeft gisteren de honderdste verjaardag gevierd van de oudste inwoner van het dorp, en tevens van de gehele Bommelerwaard, Antonie (Toontje) Weijgertze. Overal wapperden de vlaggen en de bewoners van de Koningsstraat hadden voor het huis van hun „vereeuwende” buurman een fraaie ereboog geplaatst, welke door de feesteling reeds in alle vroegte werd bezichtigd. Toen de buurtbewoners zagen dat „Toontje” was opgestaan, stapten ze — een grote taart met zich torsend — naar binnen om hun felicitaties aan te bieden.

Zij zijn die dag niet de enigen gebleven, want gisteravond telde het felicitatie-register ruim tweehonderd namen, o.m. van burgemeester en mevrouw H. Sloots, van dokter Warnier, dokter De Jong, pastoor Jansen en ds. Douwes. Ook waren tal van poststukken en telegrammen bij

● Burgemeester H. Sloots kwam gisteren zijn oudste gemeentenaar persoonlijk gelukwensen.

Toontje bezorgd, naast een menigte geschenken, zoals een fruitmand van de kerkeraad van de hervormde gemeente en van het gemeentebestuur.

In de avonden marcheerde de fanfare Juliana naar de Koningsstraat voor het brengen van een serenade. Met zijn vrouw, met wie hij de dag voor zijn verjaardag juist 66 jaar was getrouwd en zijn familieleden, kwam Toontje naar buiten om de muzikale hulde in ontvangst te nemen. De felicitaties van de fanfare gingen gepaard met een uitnodiging aan de jarige om het korps alsnog te komen versterken.

„Ik heb al veel meegemaakt van m'n leven”, zei de feesteling, „maar honderd jaar worden nog nooit, en toch is dat 'n schoon feest”.